

WERELDWIJZER

**DOMINICAANSE
REPUBLIC**

MARIËTTE VAN SOESBERGEN

INHOUD

ACHTERGRONDEN	13	PRAKTISCHE INFORMATIE	63
Inleiding	13	Van A tot Z	63
Zon, zee en actie!	13	Aankomst	63
Geschiedenis	18	Accommodatie	63
Slaven, kolonisten, piraten en dictatoren	18	Adressen	65
Pre-Columbiaanse beschaving	19	Afstanden	65
<i>Taino-indianen</i>	19	Alarmnummers	65
De eerste ontmoetingen tussen de Taino en Spanjaarden	21	Autoverhuur en autorijden	66
Gezag van Columbus onder druk	22	Banken	66
Genocide van indianen	23	Boeken	67
Witgoud en slaven	23	Criminaliteit	67
Grote uittocht en ontvolkingspolitiek	25	Dineren	67
<i>Boekaniërs</i>	26	Drank	67
De Franse Revolutie	27	Drinkwater	67
Haïtiaanse overheersing	29	Drugs	68
Onafhankelijkheid op 27 februari 1844	29	Elektriciteit	68
Amerikaanse bezetting	30	Feestdagen	68
Trujillo	30	Foaien en afdingen	69
Het einde van de dictator Joaquin Balaguer	31	Fotograferen	69
Sociaal-democraten aan de macht	32	Gehandicapten	70
Leonel Fernandez en een neoliberal beleid	33	Geld	70
Geografie	34	Haïti	70
Klimaat	39	Homoseksualiteit	71
Fauna	40	Internet	71
Flora	45	Kerken	71
Bevolking	47	Kinderen op reis	71
<i>Moderne slaven uit Haïti</i>	48	Kleding	71
Taal	49	Klimaat en beste reistijd	71
Godsdienst	49	Kokosnoten	73
Economie	50	Maten en gewichten	73
Eten	52	Media: radio, kranten en televisie	73
Drank	56	Openbaar vervoer	73
<i>Mamajuana</i>	56	Paspoort	74
Cultuur	56	Politie	74
		Postkantoor	75
		Relaties	75
		Reisdocumenten	75
		Siësta	76
		Sporten	76
		Taal	78
		Telefoneren	79
		Tijdsverschillen	79
		Verkeer en verkeersregels	79
		Visum	79
		Vlieghavens	79
		Vluchten	80

DOMINICAANSE REPUBLIEK

Volksaard	80	Fuerte de San Felipe	95
Vrijwilligerswerk	80	<i>De drie grote B's van RUM</i>	98
Vrouw alleen op reis	80	Playa Dorada	100
Websites	81	Sosua	103
Wegen	81	<i>Duiken en snorkelen: spring in de diepblauwe zee</i>	108
Wegenkaarten	81	Cabarete	113
Winkel- en werktijden	81	Paradijs voor watersporters	113
Ziekenhuizen	82	<i>Avonturieren met Iguana Mama</i>	116
Ziekte en ander ongemak	82	<i>Nacional Parque El Choco</i>	118
Zonnebaden	83	<i>Het Dreamproject!</i>	119
BEZIENSWAARDIGHEDEN	85	Rio San Juan, Playa Grande en Cabrera	122
Noordoosten	85	Nagua	123
Hoogtepunten	85	<i>Excursies noordkust</i>	125
Autoroute	85	Het Noordwesten	127
Puerto plata	85	Hoogtepunten	127
Het centrum van Puerto Plata	90	Autoroute	127
<i>Amber: wanneer de bomen gouden tranen huilen...</i>	92	Cofresí	127
Langs de boulevard	95	Roberto Cofresí	127
		Costambar	129

Lupéron	130	Las Terrenas	151
<i>Johnny Ventura wint</i>		<i>Suikertreinen</i>	151
<i>Grammy Award</i>	130	De zilveren schatten	
La Isabela	131	van het schip Concepcion	154
<i>Columbus verloor 9 schepen!</i>	133	Las Galeras	158
Esteron Hondo	134	<i>Carbo Cabron</i>	158
Punta Rucia	135	De Quicksilver galjoen-	
Monte Cristi	135	schepen	158
Het Pijpenwrak	136	Nacional Parque Los	
<i>Romanschrijfster Julia Alvarez:</i>		Haïtises	160
<i>'In de tijd van de vlinders'</i>	137	Het Centrum	163
Parque Nacional de		De Dominicaanse Alpen en	
Monte Cristi	137	de Cibao Vallei	163
Dajabon	140	Hoogtepunten	163
Samana Peninsula	142	Autoroutes	163
Hoogtepunten	142	Santiago de los Caballeros	164
Autoroute	142	<i>Het leven van een sigaar</i>	164
Sanchez	147	Museo Leon voor	
La Samana	147	moderne kunst	172
Bultrugwalvissen	148	Moca	176
Cayo Levantado	149	Salcedo	177

Las Mariposas, de drie zussen Mirabal	177	niet op loopafstand	243
<i>Agritoerisme</i>	177	<i>Sir Francis Drake</i>	243
San Francisco de Macorís	180	<i>Filmdecor</i>	247
La Vega	181	Het Zuiden	250
La Vega Vieja	182	Land van extreme tegenstellingen	250
Constanza	183	Hoogtepunten	250
Jarabacoa	184	Autoroute	250
Drie watervallen	186	San Cristobal	251
Pico Duarte	189	De grotten van El Pomier	254
<i>Koffie: van bes tot boon</i>	192	Palenque	258
Vele wegen naar de top	194	Bani	258
Het Oosten	196	Zand- en zoutduinen	258
De Kokoskust	196	<i>Vrijheidsstrijder Maximo Gomez</i>	259
Hoogtepunten	196	Azua de Compostela	260
Autoroute	196	San Juan de la Maguana	261
Punta Cana en Bavaro	200	<i>Cacique Caonabo</i>	261
Bayahibe	202	Elias Pina	262
<i>Isla Saona</i>	204	El polo magnetico de Cabral	263
Parque Nacional del Este	204	Barahona	264
Altos de Chavon	205	<i>Larimar: Vulkanisch blauw!</i>	266
La Romana	208	Lago Enriquillo	269
San Pedro de Macorís	209	Krokodillen	269
Honkbal, de sport van Sammy Sosa	209	Isla Cabritos	269
Cueva de las Maravillas	214	<i>Excursie Lago Enriquillo</i>	270
Higuey	214	Chief 'Don' Enriquillo	272
Heiligdom van Nuestra Senora de la Altagracia	214	Jimani	273
Juan Dolio	217	Neiba	273
Boca Chica	219	Oviedo	275
<i>Tropisch golfen, onder de palmen</i>	221	Roze en witte flamingo's	275
Sabana de la Mar	226	Parque de Jaragua	276
		Pedernales	277
Santo Domingo	227		
Historische stad, cultureel centrum	227	Woordenlijst	
Zona Colonial	227	Nederlands – Spaans	280
Hoogtepunten	230	Literatuurlijst	286
Wandelroute	230	Register	287
Rondom Plaza Espana	231		
Dichtbij Plaza de Espana	238		
Rondom Plaza de Colon	240		
Buiten het centrum – op loopafstand	241		
Buiten het centrum –			

GESCHIEDENIS

Slaven, kolonisten, piraten en dictatoren

De geschiedenis van het eiland Hispaniola, het huidige Haïti en de Dominicaanse Republiek, is er een waarin indianen, slaven, kolonisten, piraten en later dictatoren om de macht streden. De indianen waren de eerste mensen die het eiland ontdekten.

De Taino-beelden zijn overal in veel musea te zien

Pre-Columbiaanse beschaving

Het is niet duidelijk wat de eerste indianen deed besluiten om 3000 jaar voor Chr. te migreren van de tropische oerwouden naar de eilanden van het Caribisch gebied. De pre-Columbiaanse beschaving is de beschaving van de tijd voordat Columbus arriveerde aan het einde van de 15e eeuw. De eerste preceramische en misschien de eerste ceramische groepen zijn gemigreerd vanaf het vasteland van Zuid-Amerika. (Ceramische groepen maakten en gebruikten aardewerk.) De preceramische kwamen mogelijk zelfs vanaf de kusten van Centraal-Amerika. Door uitwisselingen en lokale ontwikkelingen trokken mensen verder naar andere eilanden en kwamen terecht op het eiland Hispaniola, letterlijk vertaald Klein-Spanje. De eerste nomaden woonden in grotten en onder overhangende rotsen bij rivieren en leefden van vis en wat ze bij elkaar konden scharrelen. Het waren geen boeren of pottenbakkers. Ze werden vroeger Ciboneys genoemd en tegenwoordig de preceramische indianen.

De tweede groep bracht de zogenaamde Saladoide cultuur mee en deze indianen waren uitstekende pottenbakkers. Deze groep, genaamd Arawakken, kwamen uit de tropische wouden van Zuid-Amerika. Nu noemen we ze Saladoid, naar de vindplaats Saladero gelegen aan de benedenloop van de Orinoco in Venezuela waar hun resten zijn opgegraven.

Taino-indianen

De Taino waren geen primitieve wilden – ze leefden in hechte gemeenschappen en waren goed georganiseerd. Ze bebouwden het land met tabaksplanten, zoete aardappelen (batata), bonen en pinda's. Cassave, meegebracht van het vasteland, vormde het hoofdbestanddeel van hun maaltijd. Ze joegen op wild en kookten op een barbacoa, het Taino woord waar ons woord barbecue van af is geleid. Ze aten verder kleine knaagdieren zoals de agouti en de hutia, iguana's en slangen. Met netten visten ze en met harpoenen gingen ze achter zeekoeien aan.

De mannen bouwden de huizen en bewerkten de grond. De vrouwen maakten uit klei potten, pannen en kookgerei. Ze weefden manden en maakten uit kalebassen vazen, lepels en bekertjes. Ze ruilden goederen maar hadden geen geld. De Taino leefden op vaste plekken, speelden sport met een rubberen bal op een plein genaamd batey. Een spel waarbij handen en voeten niet mogen worden gebruikt.

Weinig ruzies

De Taino waren ook een monogaam volk, met uitzondering van het opperhoofd van de groep, cacique genaamd. De vader stond aan het hoofd van de familie maar de opvolging ging matrilineair, in de vrouwelijke lijn. Wanneer een vader doodging dan ging de erfenis naar de oudste zoon, maar als er geen zoon was naar de oudste zoon of dochter van de zus van de overledene. De mensen waren onderling solidair. Het viel de Spaanse kolonisten bijvoorbeeld op dat er weinig ruzies waren binnen de groep. Ze waren verenigd in hun strijd tegen hun grootste bedreiging tot dan toe, de Cariben.

PRAKTISCHE INFORMATIE

VAN A TOT Z

Aankomst

De meeste Nederlanders en Belgen komen aan op de internationale luchthavens in Puerto Plata, Punta Cana en Santo Domingo. Luchtvaartmaatschappijen verstrekken een toeristenkaart, kosten 10 US dollars, vlak voor de landing. Deze kaart is ook op de luchthaven te verkrijgen. Het deel dat door de douane wordt teruggegeven, moet je afgeven bij vertrek uit de Dominicaanse Republiek, dus goed bewaren! De vertrekbelasting bedraagt 20 US dollars, soms zit deze al in de vliegticketprijs inbegrepen. Na het inchecken voor de terugreis wordt dit aan een luchthavenbelastingloket afgehandeld. Het is aan te raden een label met adresgegevens aan de koffer vast te maken en een slot op de koffer te hebben.

Accommodatie

Gelukkig zijn er ruim voldoende mogelijkheden, variërend van luxe resorts tot goedkope hotelletjes. De meeste Nederlanders

en Belgen opteren voor een resort all-inclusive met alle gemakken van dien. Deze combinatie vlucht-hotel/resort is nog altijd de meest goedkope optie. De meeste resorts hebben informatieve websites, en met behulp van een reisagent is het daarna vrij eenvoudig een reis te boeken.

Resorts (\$\$\$-\$\$\$\$\$)

Stel jezelf de volgende vragen voordat je naar het reisbureau stapt: wat wil ik doen of niet doen op vakantie (uitrusten, trekken, actief zijn, historie bekijken, natuur zien)? Hoe lang kan ik wegblijven?

Met betrekking tot een resortverblijf denk aan het volgende: Wat betekent all-inclusive? Welke activiteiten zijn mogelijk? Welke activiteiten van het resort zijn gratis en welke niet? Is er een programma voor kinderen? Is het gemakkelijk om van het resort een plek of stad in de omgeving te bezoeken? Is er een keuken in het appartement? Is een airco aanwezig? Is zeezicht een vereiste (en wil je daarvoor iets meer betalen) of een wens? Is er een generator aanwezig? Wil je restaurants buiten het resort bezoeken en zijn die in de buurt of is eten in het resort de keuze?

Prijs-kwaliteitverhouding in accommodatie

Accommodatie zijn ingedeeld in de volgende prijs-kwaliteitscategorieën:

Per nacht per persoon

\$ US\$ 0-50 budgetaccommodatie

\$\$ US\$ 50-100 middenklasse-accommodatie

\$\$\$ US\$ 100-150 luxe-accommodatie

\$\$\$\$ US\$ 150-200 topaccommodatie

\$\$\$\$\$ US\$ 200 en hoger. Topaccommodatie plus faciliteiten

Deze categorieën geven slechts een indicatie. Afhankelijk van het seizoen en de mogelijkheid van een package deal (all-inclusive met alle faciliteiten of niet) variëren de prijzen.

RANDOM PLAZA ESPANA

Plaza Espana

Dit plein heeft vele gezichten gehad. De laatste opknopbeurt was ter ere van de 500ste verjaardag van Christopher Columbus' ontdekking van de nieuwe wereld. De gebouwen aan de noordwestzijde van de Calle La Atarazana waren veelal warenhuizen in de 16e en 17e eeuw. Nu is het een prima plek voor een drankje op een van de terrassen.

Atarazanas, Museo Naval

Dit maritieme museum vertelt over de vele scheepswrakken. De bijschriften zijn in het Engels. Te zien zijn munten, kanonnen, zilverwerk, zwaarden, drankflessen, pijpen en onder- en bovenwaterfoto's van de expedities naar de wrakken.

Atarazana is een Arabisch woord van origine, en in het Spaans betekent het droogdok. De eerste kolonisten importeerden deze term. De Atarazanas gebouwen aan de Ozamarivier werden gebruikt om cargo, goederen, op te bergen die door de schepen waren gebracht, om te verkopen of te verscheppen.

De bouw van de Atarazanas begon in 1509. Het gebied bij de haven werd al enige tijd bewoond en er liep een straat naar de rivier. Rond 1505 waren er hutten langs deze weg en die waren te huur voor 5 peso per maand. Veel dienden als taveernes, de eerste in de nieuwe wereld. Pie de Hierro (IJzeren voet), El Marido de la Cordobesa (Cordebese's echtgenoot) heetten deze kroegen. In 1525 was het 'werk in uitvoering' en tien jaar later was het dak nog steeds van stro. Pas in 1541 was een gedeeltelijk stenen dak gelegd. Later kreeg het een Romeins dak. De entredeur kwam in het midden van de 18e eeuw of misschien later. Aardbevingen, noch piraten, Francis Drake bijvoorbeeld, hebben dit gebouw beschadigd. Er woonde een rechter totdat de Casas Reales waren gebouwd.

Een blik op een oude kaart maakt duidelijk hoe dicht bij de opslagplaatsen bij de Embarcaderos (steigers) lagen; het was een paar meter tot de schepen. Deze opslagplaatsen zijn de oudste in de nieuwe wereld (Amerika) en het zijn de enige gebouwen die bijna helemaal intact de tand des tijds hebben doorstaan. Het was eerst een depot van de douane, later een warenhuis. Open van 9 tot 6 ma. tot en met za., wo. gesloten. Toegang is US\$ 1.

Alcazar of Casa de Colon

Alcazar was de officiële naam. Hier woonden Columbus' zoon Diego, de derde gouverneur van de Indies, en zijn vrouw Dona Maria de Toledo in de zestiende eeuw. De tentoongestelde spullen schijnen van hen te zijn. Zeker is het niet. Ze woonden er tot 1523, waarna Diego naar Spanje werd teruggefloten wegens wanbeleid. Het had 72 deuren en 22 kamers. En 10 van hun 12 kinderen werden er geboren. Zijn familie bleef er wonen. Later was het een gevangenis, een warenhuis en een onofficiële vuilnisbelt. Restauraties vonden plaats in 1957, 1971 en in 1992. Toegang US\$ 1.

1 Parque Colon, park van Columbus (Parque Central)	14 Casa del Córdon
2 Catedral de Santo Domingo	15 Monasterio de San Francisco
3 Casa de Tostado	16 Hospital San Nicolas de Bari
4 Museo de Ambar	17 Iglesia las Mercedes
5 Torre de Homenaje	18 Puerta del Conde (in Parque Independencia)
6 Casa de Bastidas	19 Altar de la Patria
7 Nicolas de Ovando	20 Convento de los Dominicos
8 Panteon Nacional	21 Casa del Tapao
9 Los Remedios	22 Iglesia Regina Angelorum
10 Reloj de Sol (zonneploek)	23 Casa de los Jesuitas
11 Museo de las Casas Reales	24 Casas de Don Juan de Villoria
12 Alcazar de Colon bij Plaza Espana	25 Casa de las Gargolas
13 La Atarazana, Institucion Naval, Museo del Japon	26 Museo de Larimar
	27 Toeristenbureau

In het Alcazar woonden Columbus' zoon Diego en zijn vrouw

Casa de Cordón

Niet te verwarren met Casa de Colon! Het eerste huis van Santo Domingo was het gezinsonderkomen voor een rijke mijnheer genaamd Francismo de Garay. Hij kwam naar de nieuwe wereld als een dienaar van de ontdekker Columbus, die hem het werk als schrijver leerde. Tegenover zijn huis was het Plaza del Contador of het boekhoudersplein. Aan het plein waren andere huizen gebouwd, een of twee verdiepingen hoog, met binnenplaatsen en waterputten. Garay was de eigenaar van tien van deze huizen.

In 1509 ging Don Diego Columbus er wonen tot zijn paleis klaar was. Garay werd zelf in 1515 benoemd tot gouverneur van Jamaica, en kort daarna, in 1519 werd hij benoemd tot adelantado van een gebied in het huidige Mexico. De Spanjaarden gaven de titel 'adelantado' aan een gouverneur van een gebied, grenzend aan een vijandige staat. Toen Francis Drake kwam plunderen, werd een schaal uit dit huis gebruikt om de afkoopsom te wegen.

Het is een van de eerste Europese huizen in Amerika en een van de eerste residenties met twee verdiepingen. Hier zouden de vrouwen van St. Domingo hun sieraden hebben afgegeven aan Drake in de maand dat hij en zijn mannen de stad gegijzeld hielden.